

Noțiuni, principiile de evaluare și sursele de date privind rezervele internaționale și lichiditatea în valută (RILV)

Statistica privind rezervele internaționale și lichiditatea în valută este elaborată conform standardelor recomandate de FMI în „Rezervele internaționale și lichiditatea în valută: Îndrumări privind formatul de prezentare a datelor ^[1]” (FMI, 2013), precum și în ediția a 6-a a manualului „Balanța de plăți și poziția investițională internațională ^[2]” (FMI, 2009) (MBP6). Structura RILV este bazată pe două concepte de bază: (1) Rezervele internaționale (Activele de rezervă) și (2) Lichiditatea în valută.

Conform BPM6, „Rezervele internaționale reprezintă acele active externe care se caracterizează prin disponibilitate imediată și control al autorităților monetare pentru utilizare în scopul acoperirii necesităților de finanțare a balanței de plăți, intervenții pe piețele valutare pentru influențarea cursului de schimb valutar și în alte scopuri conexe.” (alineatul 6.64).

Lichiditatea în valută este un concept mai larg decât cel al rezervelor internaționale. În raportul RILV sunt prezentate două dimensiuni:

1. resurse în valută (inclusiv activele oficiale de rezervă și alte active în valută) la dispoziția autorităților care sunt ușor disponibile pentru a răspunde cererii de valută și,
2. ieșiri preconizate și potențiale de resurse în valută, rezultate din datoriile pe termen scurt în valută și din activitățile din afara bilanțului ale autorităților.

Din punctul de vedere al sectoarelor instituționale, raportul RILV acoperă BNM în calitate de autoritate monetară care deține și gestionează activele oficiale de rezervă și Guvernul Republicii Moldova, care este responsabil de majoritatea angajamentelor oficiale în valută.

RILV include numai instrumentele financiare decontate în valută (secțiunile I-III). Datele privind instrumentele denominate în valută sau indexate la rata de schimb a valurilor, dar decontate în moneda națională sau prin alte mijloace sunt prezentate ca poziții informative (secțiunea IV). Activele străine în valută neconvertibilă, precum și activele care nu se încadrează în conceptul de active de rezervă nu sunt incluse în RILV.

Rezervele internaționale sunt reevaluate zilnic, datele sunt convertite în dolari SUA la rata de schimb oficială a BNM. Poziția titlurilor de valoare este reevaluată lunar la prețul de piață al instrumentelor în ultima zi a lunii de referință. Dobânda acumulată la depozite se înregistrează zilnic, iar dobânzile acumulate la titlurile de valoare în valută sunt înregistrate lunar.

Principalele informații primare utilizate pentru completarea RILV sunt :

- (i) stocul activelor oficiale de rezervă și al altor active în valută la sfârșit de perioadă;
- (ii) graficul de deservire a împrumuturilor de la FMI pentru următoarele 12 luni, pozițiile agregate scurte și lungi pentru forward-uri și futures-uri în valută contra MDL;
- (iii) depozitele obligatorii în valută menținute la BNM de către băncile licențiate, sumele preconizate către valorificare în cadrul împrumuturilor de la FMI (linii de finanțare condiționate);
- (iv) compoziția activelor de rezervă pe valute incluse/neincluse în coșul DST;

- (v) cheltuielile în valută preconizate a fi efectuate de către BNM în următoarele 12 luni pentru procurarea bunurilor și serviciilor;
- (vi) graficul de deservire a împrumuturilor externe valorificate de guvern și a celor valorificate de sectorul privat, contractate sub garanția guvernului, la care a fost/nu a fost (separat) activată garanția, pentru următoarele 12 luni;
- (vii) sumele potențiale către valorificare de către sectorul guvernamental în cadrul liniilor de credit.

Informațiile (i) – (v) au ca sursă BNM, (vi) – (vii) – Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Secțiunea I. *Activele oficiale de rezervă și alte active în valută* prezintă stocul resurselor în valută ale BNM și ale guvernului. Partea I.A. este destinată raportării informației privind activele de rezervă, iar partea I.B. – privind alte active în valută.

Partea I.A. „*Active oficiale de rezervă*” constă din 5 componente:

1. Rezervele în valută convertibilă, împărțite în titluri de valoare și depozite. Se includ titlurile de valoare sub formă de titluri de participare comerciale cu lichiditate înaltă și sub formă de titluri de creanță. Se reflectă doar titlurile de valoare în valută emise de nerezidenți. La depozite, pornind de la conceptul de lichiditate, se includ depozitele la vedere și depozitele la termen care pot fi retrase la cerere. Depozitele incluse în activele de rezervă sunt cele plasate în băncile centrale străine, în Banca de Decontări Internaționale, precum și în alte bănci (instituții financiare de depozitare);
2. Poziția de rezervă la FMI reprezintă suma de DST și de alte valute pe care o țară-membru poate să o tragă necondiționat și la scurt timp din tranșa sa de rezervă de la FMI;
3. Drepturile Speciale de Tragere (DST) reprezintă activele internaționale de rezervă create de FMI cu scopul completării rezervelor țărilor-membre. DST se alocă țărilor proporțional cotei de participare;
4. Aur (inclusiv depozitele și swap-urile în aur) – aici se înscrie doar aurul monetar deținut de BNM inclus în activele de rezervă;
5. Alte active de rezervă includ activele lichide și disponibile la necesitate, care nu au fost incluse în categoriile (1) – (4), cum ar fi derivatele financiare, împrumuturile pe termen scurt acordate nerezidenților din sectorul nebanca, activele REPO.

Secțiunea II. *Ieșiri nete preconizate pe termen scurt din active în valută* este destinată raportării ieșirilor nete predeterminate pe termen scurt din activele în valută (pentru următoarele 12 luni) ale BNM și ale Ministerului Finanțelor. Aici se reflectă datele aferente angajamentelor:

- (i) cu scadența inițială mai mică de un an,
- (ii) cu scadența inițială mai mare de un an, însă cu cea reziduală – mai mică de un an,
- (iii) plățile preconizate pentru următoarele 12 luni la serviciul angajamentelor cu scadența reziduală mai mare de un an.

„*Ieșirile preconizate*” sunt angajamentele contractuale în valută cunoscute sau prevăzute prin graficul de deservire. Angajamentele contractuale în valută pot apărea din operațiunile bilanțiere sau extrabilanțiere. Angajamentele bilanțiere includ plățile preconizate de principal și dobândă aferente împrumuturilor și titlurilor de valoare. Operațiunile extrabilanțiere care generează fluxuri predeterminate de valută includ angajamentele la contractele de tip forward și futures, precum și la swap-uri.

În secțiunea II sunt reflectate ieșirile nete de valută la următoarele instrumente financiare:

1. Împrumuturi, titluri de valoare și depozite în valută (principal și dobândă). Aici se includ plățile preconizate la serviciul datoriei față de FMI, a împrumuturilor contractate direct de guvern, a împrumuturilor contractate sub garanția guvernului la care garanția a fost activată (deservite de garant), precum și la titlurile de valoare emise în valută de guvern și BNM. Aceste plăți se reflectă la poziția „Ieșiri” cu semnul „minus”.
2. Altele, care includ fluxurile de intrări și ieșiri în valută din operațiuni REPO, credite comerciale, precum și

conturi către plată în valută pentru procurări de bunuri și servicii, definite prin contracte.

Secțiunea III. *Ieșiri nete potențiale pe termen scurt din active în valută* include fluxurile pe termen scurt (pentru următoarele 12 luni) condiționale în valută care sunt posibile să fie efectuate de către autoritățile țării (BNM și Ministerul Finanțelor).

Compartimentul dat acoperă două tipuri de fluxuri condiționale:

1. cele aferente activelor și pasivelor potențiale (cum ar fi liniile de credit nevalorificate și necondiționate, angajamente potențiale sub formă de garanții și titluri de valoare cu opțiune incorporată);
2. cele ce reflectă fluxuri posibile de intrări și ieșiri de valută ce apar din poziția autorităților la contractele de opțiune, în caz de executare eventuală a opțiunii.

Secțiunea III se deosebește de secțiunea II prin faptul că fluxurile de valută ce urmează a fi reflectate în secțiunea III sunt condiționate de evenimente din exterior.

Secțiunea III include angajamentele potențiale în valută ale autorităților, inclusiv garanțiile la angajamentele aferente datoriei potențiale (1(a)). Aici se includ doar angajamentele contractuale ale autorităților, respectiv, plățile (de principal și de dobândă) preconizate la serviciul împrumuturilor și titlurilor de valoare contractate sau emise sub garanția guvernului, la care garanția nu este activată. La poziția 1(b) se reflectă alte angajamente potențiale legale sau implicite ale autorităților. Angajamentele potențiale vor fi reflectate la momentul când sunt recunoscute, adică atunci când obligația legală intră în vigoare. Exemplu de alte angajamente potențiale sunt rezervele obligatorii în valută ale băncilor comerciale plasate la BNM. Suma acestor rezerve se reflectă integral ca fiind cu scadența mai mică sau egală cu o lună.

Secțiunea IV. *Poziții informative* prezintă informații suplimentare despre:

1. stocuri și fluxuri care nu sunt reflectate în secțiunile I – III, dar care sunt considerate relevante pentru aprecierea poziției autorităților privind activele de rezervă și lichiditatea în valută, precum și a expunerii la riscul de schimb valutar,
2. detalii suplimentare la stocurile și fluxurile reflectate în secțiunile I – III;
3. stocurile și fluxurile prezentate conform altor clasificări și criterii de evaluare decât cele din secțiunile I – III.

Subsecțiunea IV.2. *Compoziția valutară a rezervelor* (pe grupuri de valute). Se specifică două grupuri majore de valute: cele incluse în coșul DST (total și pe fiecare valută a coșului) și cele neincluse în coșul DST.

Actualmente, coșul DST include următoarele valute: dolarul SUA, euro, yuanul chinezesc, yenul japonez și lira sterlină. Prin convenție, în baza recomandării FMI, în raportul RILV aurul monetar și creanțele exprimate în DST (inclusiv participațiile în DST și poziția de rezervă la FMI) sunt incluse în totalul pe coșul DST.

Vezi și

Tag-uri

[rezervele internaționale și lichiditatea în valută](#) ^[3]

[RILV](#) ^[4]

[noțiuni metodologice](#) ^[5]

Sursa URL:

<http://bnm.md/ro/content/notiuni-principiile-de-evaluare-si-sursele-de-date-privind-rezervele-internationale-si>

Legături conexe:

[1] <https://www.imf.org/external/np/sta/ir/IRProcessWeb/pdf/guide2013.pdf>

[2] <https://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/bpm6.pdf>

[3] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=rezervele internaționale și lichiditatea în valută](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=rezervele%20interna%C7%BAionale%20%C7%A7i%20lichiditatea%20%C4%99i%20valut%C4%82)

[4] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=RILV](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=RILV)

[5] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=noțiuni metodologice](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=no%C7%A7iuni%20metodologice)